

Zpráva ŠPZ

Datum narození: 15.7.2006

Věk v den vyšetření: 10 let 9 měsíců 5 dnů

Ročník: 4.

Podklady pro stanovení podpůrných opatření ve vzdělávání Anamnéza:

Z anamnézy vyjmuta (podrobné údaje viz spisová dokumentace): významné skutečnosti v období raně postnatálním (v 10 m těžká rotavirová infekce). Navštěvoval od 5 let logopedickou třídu MŠ v Prostějově, byl v péči SPC Olomouc. Měl také odklad školní docházky. Rodiče měli zájem o docházku chlapce do ZŠ logopedické, Brno, kam také od 1. třídy docházel; doposud na internátním pobytu.

Dle matky aktuálně: mají zájem o přestup, rozhodli se pro přestup- ZŠ Němčice nad Hanou. Aktuální vyšetření z důvodu přestupu do běžné ZŠ v místě bydliště, vyšetření pro posouzení SVP a nastavení vhodných podpůrných opatření v ZŠ v místě bydliště. Nadále si přejí zůstat v péči našeho SPC. Přestup doporučuje i třídní učitelka, zvládá. Zvládal výborně, v pololetí 4. třídy ČJ 2, jinak zvládá, někdy problém pochopení slovní úlohy, i/y dle náročnosti textu, AJ zvládá. Je umístěn na internátu. Doma hodně pracují (čtení, vypravování, doplňovačky, diktáty, logopedie). Hlávky má vyvozené. Zdravý, léky nebere. Neudávány neurotické obtíže. Učí se ochotně. Milý, kamarádský, v kontaktu bezproblémový, soutěživý, je mu teskno po rodině. Zájmy: jízda na kole, plavání. Výchovné obtíže nejsou.

Dle třídní učitelky aktuálně: do činností se zapojuje se zájmem, samostatně. Spolupracuje ochotně. Reakce na výchovné pokyny, sociální hodnocení: reaguje přiměřeně, občas nutno ověřit porozumění pokynům. K vrstevníkům vstřícný, kamarádský. Svědomitý, s drobným neúspěchem se umí již mnohem lépe vyrovnat. Ke školním dovednostem: výuku zvládá výborně. Čtení: poznávání písmen jisté; oslabený jazykový cit, vyskytují se dysgramatismy, občas menší potíže s významem nových slov, chudší aktivní slovní zásoba. Psaní písmen jisté. Slabší sluchová diferenciacce. Diktáty: naučená gramatická pravidla většinou dokáže uplatnit, s drobnými chybami. Písmo upravené, pečlivé. Početní dovednosti: zvládá postupy, zvládá kalkuli; drobné chyby se objevují při slovních úlohách, kde občas vážně porozumění. AJ: učivo zvládá bez zásadních obtíží- jak mluvený, tak psaný projev, slovní zásobu i základní gramatická pravidla; v hodinách je velmi snaživý a aktivní; když se mu občas něco nepovede/ něčemu neporozumí, je z toho hodně nešťastný/zaskočený. Hodnocení v pololetí 4. třídy: ČJ 2, dále 1. Řeč: hlávky vyvozeny, CSZ, ČŠŽ- diferenciacce zautomatizována. Nutno posilovat a rozvíjet všechny jazykové roviny (rozvíjet slovní zásobu). Porozumění slabší, občas nutno zopakovat pokyn či ověřit, zda rozumí pokynu, zadání. Vyjadřování srozumitelné. Sociální využití bez větších problémů, odpovídající. Mluví v jednodušších větách, objevují se agramatismy. Nerad mluví s cizími lidmi (na dotazy odpoví). Slovní zásoba slabá, nutno neustále rozšiřovat. Nová slova upevňujeme ve větších vazbách. Tvarosloví, větosloví: vyskytují se agramatismy, mluví v jednoduchých větách. Je nutné rozvíjet jazykový cit. Objevují se chyby ve skloňování, časování sloves zvládá lépe.

Předložkové vazby již používá lépe. V nápravě řeči hlávky vyvozeny, pokračujeme v rozvoji slovní zásoby, v rozvoji jazykového citu, v rozvoji sluchové paměti, klademe důraz na čtení s porozuměním. Třídní učitelka na základě pedagogického pozorování doporučuje zařazení chlapce do běžné základní školy v režimu inkluzivního vzdělávání s nastavením podpůrných opatření.

Logopedické vyšetření SPC Brno- pobočka Vyškov, 30.11.2012 se závěrem: 6,5-leté dítě s výchozí dg. vývojová dysfázie potřebuje intenzivní logopedickou péči, proto doporučuji k 1.9.2013 zařazení do ZŠ logopedické, Veslařská 234 Brno.

Psychologické vyšetření SPC, 23.1.2013 se závěrem: chlapec věku 6,06 roku, v době odkladu školní docházky, jehož rozumový vývoj je silně nerovnoměrný, v oblasti názorového myšlení odpovídá aktuálně pásmu podprůměru, v oblasti verbální pásmu lehkého defektu. Chlapec má významně narušený řečový vývoj těžkou řečovou vadou- vývojovou dysfázií- postihující expresivní i receptivní složky řeči. V projevu psychomotorický neklid stupňující se v zátěži, celková práceschopnost snižena, menší samostatnost.

Neurologické vyšetření 16.10.2012- dg. vývojová dysfázie.

Průběh vyšetření: (záznam o průběhu vyšetření, popis použitých postupů a diagnostických nástrojů, záznam konzultace s dalšími subjekty, které se podílejí na péči o žáka)

a) Část psychologická

Z vyšetření: somaticky statnější chlapec s brýlemi, kontakt navazuje v normě, milý, slušně vystupující. V zátěži labilnější prožívání, méně jistý, v kresbě projevy úzkostnosti. Je motivovaný k podávání dobrého výkonu, má zájem vyhovět, velkou snahu uspět, což ve svém důsledku susp. dílem chlapce inhibuje. Labilnější v zátěži, až zmatkuje (jak ve verbálních, tak názorových úkolech). Zadáání je mu průběžně opakováno, volnějším tempem. Volnější tempo ve verbálních úkolech, pracuje se zvýšenou námahou, nejistotou. Možné zvýraznění obtíží v testové situaci díky labilitě a velké snaze chlapce uspět.

Udává, že se těší na přestup do školy, stýská se mu po mamince. Zde má kamarády, baví ho plavání, M, ČJ; horší je VI. Učí se sám, těžší úkoly s maminkou. Orientovaný v základních údajích o sobě a rodině- v údajích přiměřených věku se objevují obtíže (čím je tatínek; jak daleko odsud jsou Němčice; jak dlouho jede apod.). Dle sdělení třídní učitelky je chlapec ve výuce snaživý, orientovaný, vyžaduje stálost v zadávání otázek, navedení, spojení s názorem.

Aktuální intelektové schopnosti stále značně nerovnoměrně rozložené ve prospěch schopností názorových (které jsou ve středním podprůměru, tj. středním nižším průměru) oproti schopnostem slovně- pojmovým (které jsou v pásmu lehkého defektu). Průměrné je řazení obrázků dle děje, kódování; spodní průměr doplňování obrázků, nápodoba tvaru dle vzoru; hluboký podprůměr skládanky, počty formou slovních úloh; velmi nízká zůstává všeobecná informovanost, zobecňování pojmů; defektní definování pojmů, porozumění soc. otázkám včetně odpovědí, bezprostřední sluchově- verbální paměť. V rozložení nadání přetrvává dysfatický profil. Počty se daří lépe formou prostých příkladů. Nezachytí celou instrukci, zvláště v souvětích, aktuálně reaguje na zvukově podobné slovo nebo klíčové slovo, část otázky.

Řeč: výslovnost již dobrá. Slovní zásoba chudší, oslabeno se jeví pasivní porozumění běžným pojmům věku přiměřeným, také výbavnost pojmosloví v zátěži; přesné označení činí obtíž, objevují se záměny slov (pásek- páska- pas, kolečko- úchytko, pečivo- pití; pomáhá si opisy, např. ty černý, co hrajou na piánu; pán obchod). Stává se, že i v krátké otázce reaguje na klíčové slovo, které zamění se zvukově podobným. K prohloubení dochází v otázkách zadávaných v souvětích. Porozumění je nestabilní, místy volnější porozumění pojmům i v běžném hovoru (viz výše). Přesné vyjádření činí obtíž. Tvarosloví a větosloví lehce dysgramatické stavby (některý- někdy; vás- vám, ho- jí, vynechávka se; jed. číslo- množ. číslo). Výkyvy v jistotě při vyprávění, své téma sděluje spontánně, cílené vyjadřování oslabené. Pohádku O Budulínkovi nezná, pohádku O Červené karkulce vypráví samostatně, v souvětí, drží dějovou linii, produktivní. Popis děje s názorem v souvětích výrazně dysgramatické stavby, pomáhá si příslovci, zájmeny; podstatu děje zachytí, ale vyjadřování neobratné, kostrbaté. Velmi nízké zobecňování pojmů; defektní definování pojmů. Intonace řeči kolísá, prodlužuje slova. Dále hodnoceno logopedkou.

Zkřížená lateralita- motoricky pravák, sensoricky levák. Pravo- levou orientaci zvládá určit i na protilehlé rovině, v kombinované instrukci činí obtíž porozumění podst. jménu (pravý dolní roh), vybrané pojmy z prostorové orientace se daří. Zrakové rozlišování dobré. Kresba postavy z profilu, syntetická, v kresbě projevy úzkostnosti. Vizuomotorická koordinace mírně oslabená k věku. Čtení v normě, ukazuje si, čte slova, s intonací, minimum záměn. Porozumění textu v první půli útržkovité, domýšlí, ve druhé půli jen minimální. V jiném textu porozumění v hrubých rysech, na dotazy porozumění kolísá.

Sešity má velmi pěkně vedené, pečlivé, s výzdobou, písmo upravené. Lehce zvýšený se jeví v sešitech přítlak. Ve školních diktátech občasné specifické chyby, lehce gramatické chyby, místy přepisuje. Dále hodnoceno logopedkou.

b) Část speciálně-pedagogická

Chlapec navazuje kontakt spontánně, je zdvořilý, ochotný a motivovaný ke spolupráci. K zadaným úkolům přistupuje zodpovědně, činnosti věnuje značné úsilí, které je třeba ocenit, snaží se o dobrý výsledek – vzhledem k zátěžové situaci je patrné napětí, snáze znejistí a znepokojí se při práci (spojeno i s psychomotorickým neklidem). Vhodné je povzbuzení, ujištění o správném postupu, pak pracuje s větším klidem. Chlapec nosí brýle.

Pozornost lze hodnotit jako přiměřenou, pracovní tempo je volnější. V rozhovoru reaguje na kladené otázky, posléze vypráví i v pauzách mezi úkoly. Výpovědi chlapce mají různý rozsah (jednoslovné, jednoduché a rozvířené věty, popř. souvětí) s občasnými dysgramatismy.

Z formálního hlediska je projev dobře srozumitelný, obtíže v oblasti výslovnosti lze hodnotit jako kompenzované. Prozodických prostředků většinou využívá přiměřeně (objevuje se prodlužování finální slabiky slova), dle potřeby adekvátně využívá i neverbálních prvků (gestikulace, mimika). Úkony spojené s oblastí oromotoriky zvládá bez obtíží,

respirace je vedena nosem, ve fonaci obtíže nezjištěny. Specifické asimilace se ojediněle vyskytují pouze v cílené úkolové situaci (věty se slovy s kombinacemi sykavek), při reprodukci izolovaných slov je výkon bezchybný, ve spontánním projevu tato chybovatelnost nezachycena. Patrné jsou lehčí rysy artikulační neobratnosti, ve víceslabičných slovech se ojediněle vyskytují redukce ve struktuře slova.

V oblasti sluchové percepce – ve sluchové diferenciaci chlapec s jistotou určí odlišnost většiny dvojic pseudoslov (nejistý je ve znělosti, určí až s opakováním zadání). Specifikace rozdílu mezi dvojicemi pseudoslov se daří (pouze 1 chyba v rozlišení sykavek š/ž). Ve sluchové syntéze hoč občas vyžaduje opakování zadaného slova, využívá vlastních podpůrných postupů – opakuje si zadané, na prstech si naznačí počet písmen. Touto cestou zvládá syntetizovat i složitější slova, postupuje však ve volnějším tempu. V analýze slov občas uvažuje (např. ve slovech se souhláskovými shluky), ale postupuje prakticky bezchybně. Celkově je třeba věnovat této oblasti pozornost v dalším rozvoji, především kvůli funkčnímu využití v písemném projevu. Určité oslabení přetrvává v oblasti sluchové paměti. V reprodukováných větných celcích jsou přítomny četné redukce i záměny (doplněná slova jsou často v gramaticky neodpovídajících tvarech), opakovaně využívá i slova, slovní spojení z předchozích vět – dochází tedy k výraznějším změnám v celkovém významu větných celků (vzhledem k obtížím v rovině morfologicko-syntaktické jsou sníženy možnosti profitu z orientace v gramatické a syntaktické struktuře věty). Básničku recituje se nepřesnostmi.

V projevu chlapce přetrvávají určité nepřesnosti v rovině morfologicko-syntaktické – ve fixaci a aplikaci pravidel ve spontánním projevu i v úkolové situaci – chybovatelnost se vyskytuje v užívání rodů podstatných jmen, využívání předložkových a zájmených vazeb, výběrově i ve skloňování a časování (např. nikdo nejede auto), což se může promítnout i v obsahové nosnosti sdělení. Jazykový cit vyvíjí se zvolna, nepřesnosti se vyskytují ve všech kategoriích zkoušky (přechylování, odvozování, skloňování, časování, využití ukaz. zájmen) za průběžného, intenzivnějšího vedení. Uvedené obtíže lze pozorovat i při tvorbě vět ze zadaných slov (substantiva v 1. pádě, slovesa v infinitivu), kde chlapec gramatická a syntaktická pravidla využívá správně pouze částečně (počátek věty zpravidla správný, např. pes ležel na dvůr), z tvorby vět je zřejmý chlapcův záměr, avšak nepřesnosti v aplikaci pravidel výkon komplikují. Určité oslabení přetrvává také v rovině lexikálně-sémantické, v úkolové i konverzační situaci se promítá nestabilní úroveň porozumění. V náročnějších úkolech verbálního charakteru (např. zkouška jazykového citu) je třeba zadání strukturovat, porozumění složitějším celkům je oslabeno (promítá se pravděpodobně i oslabení sluchové paměti); nepřesnosti se občas vyskytují i v konverzační situaci, ve výběru podstatných informací ze sdělení. Oblasti slovní zásoby je třeba v dalším rozvoji věnovat pozornost, i vzhledem k narůstajícímu objemu slovní zásoby v naukových předmětech. Pojmová výbavnost se jeví jako volnější, ve spontánním projevu i v úkolové situaci občas uvažuje nad koncepcí sdělení, výběrově jsou patrné pauzy v projevu. Úkoly zaměřené na pasivní slovní zásobu plní bez obtíží, vybírá správné obrázky k základním i souvisejícím pojmům. V aktivním vysvětlení významu pojmů se vyjadřuje stručně, uvádí příklady (čepice – na hlavu...koupit v obchodě...na zimu; nůž – řezat, v kuchyně; slovník – dá písmena; kalendář – na ty týdny); vyskytuje se nepřesné využití pojmů, které se promítá do celkové výstižnosti a koherence sdělení. Další rozvoj je vhodný i ve struktuře slovní zásoby, nejistý ve vazbách mezi nadřazenými a podřazenými pojmy, slovní řady na základě významové blízkosti doplňuje častěji s latencí, nad řešením uvažuje, většinou však uvádí odpovídající pojmy, své řešení na dotaz stručně zdůvodní. Při popisu obrázku jistější se

zrakovou oporou (zde tvoří i složitější větné celky, avšak s vyšší četností gramatických a syntaktických nepřesností); z popisu je zřejmé, že ději na obrázku rozumí, formulace sdělení osob se daří stručně. Výše uvedené obtíže se promítají i v pragmatické rovině řeči, chlapec je jistější v promluvě, v níž může volit téma, ve vyjadřování na téma vymezené, cílené, je méně jistý. Celkově je záměr sdělení chlapce zřejmý, v jeho realizaci se promítají obtíže v obratnosti a přiléhavosti vyjadřování, což místy ovlivňuje informativní hodnotu sdělení.

Chlapec píše pravou rukou, písmo upravené a pečlivé, školní sešity má vzorně vedené. V diktátě slov prakticky bezchybný výkon (1 chyba v diakritice – jemnější). V diktátě vět občasně přepisy, opravy. Zde zachycena specifická chyba (redukce souhláskového shluku – cvrci/cvrčci). Při diktátě si potichu opakuje text, diakritická znaménka doplňuje průběžně. Při přepisu postupuje velmi pečlivě, po slabikách, důsledně kontroluje. Ve vlastním písemném projevu se ve větší míře promítají obtíže v obsahové složce projevu – v koncepci a struktuře větných celků, záměr chlapce je však z textu zřejmý. Čtení hodnoceno psychologkou, chlapec uvádí, že čte rád, aktuálně Agáta a Dr. Lupa - Ukradené obrazy.

c) Část pedagogická (vyhodnocení plánu pedagogické podpory)

Závěr z vyšetření:

Závěr: jedná se o chlapce 10,8 let. V oblasti komunikační schopnosti je přítomna vývojová dysfázie - v řečovém profilu přetrvávají určité obtíže, které se mohou promítnout v běžné komunikační situaci i ve vzdělávání a práci s informacemi. Jisté oslabení lze pozorovat v oblasti sluchové percepce (analýza, syntéza, diferenciacce, sluch. paměť), porozumění řeči není stabilní, v zátěži je vhodné chlapce podpořit. Nerovnoměrnosti lze pozorovat v organizaci slovní zásoby, což se spolu s oslabením jazykového citu, obtížemi v gramatické a syntaktické rovině může projevit v koncepci a informativní hodnotě sdělení. Aktuální intelektové schopnosti dle testu WISC III stále značně nerovnoměrně rozložené ve prospěch schopností názorových (které jsou ve středním podprůměru, tj. středním nižším průměru) oproti schopnostem slovně- pojmovým (které jsou v pásmu lehkého defektu). Snaživý, citlivý chlapec, labilnější a méně jistý v zátěži. Přestup do běžné ZŠ s riziky, na základě zájmu a rozhodnutí rodičů (chlapec doposud na internátním pobytu).